

Foto: Nataša Pezdir

Lidija Golc

Če daješ, nisi nikoli sam

Včasih kaka fotografija v spominu tako odseva, da ne bi nikakor ponovil ne leta ne dneva, v katerega te potopi, da v duši zaboli. Si to res ti vse prebedel, prehitel in preživel? Da, ti si bil, nikamor se nisi skril, pogumno si hodil, sapo lovil in se boril.

Zdaj stiskaš zobe, ko nekdo s te slike le zase ve, še vedno sebe poveličuje in le sebe se spominja. Površno zagrebeni spomin, le rahlo z zemljo in dihanjem prekrit, bo ponovno vzklik, pretežno breme spet na rame se zvali, se je že zvalil: prav res neverjetno, nosil si ga ti.

Hodil si sključen, misleč, da bremena se ne vidi. A znamenja so bila drugačna, čudni zemljevidi so te vodili čez dneve in noči, ko si komaj vedel, kaj in kako, zakaj, zakaj tako zelo boli. Še za nazaj si z bogom sam, za nazaj obremenjen, tvoj križ privezan nate in vraščen vate.

Zdaj hodiš pokončno in se pogovarjaš z Njim, nosiš ta križ ponosno, življenje, hvala bogu, znosno, celo lepo, saj križ razumeš, ko se, sama, tiho pogovarjata – objestnosti, požrešnosti sveta nikakor ne motita. Fotografije, hvala vam: kdor je bi tam, razume: **če daješ, nisi nikoli sam.**

V spomin Boži Prestor (1943–2021)

Lepo je podarjati in ob tem doživljati medsebojno zaupanje in spoštovanje

■ **Irma Veljić**, učiteljica, specialna pedagoginja, prof. ped. andragogike, svetovalka na ZRSŠ, sedaj upokojena, je bila prva organizatorica in predavateljica v šoli za starše, višja predavateljica v izobraževanju študentov ob delu na temo komunikacijske veščine, prostovoljka društva *Dlan*, *Inštituta Antona Trstenjaka*.

Tvoje zemeljsko slovo nas je ob odprtem grobu vračalo v podoživljanje osebnostno in strokovno bogate osebe tako pri delu z učenci, starši, vaščani kot z vsemi ljudmi dobre volje.

Kaj vse so ti rojenice izrekle na Miklavžev dan, zaradi vojne daleč od doma, nad izposojeno zibelko pri dobrih ljudeh? Napovedale so ti občutek za tenkočutnost in spoštovanje vseh ljudi, pomoč potrebnim, čemur si vse življenje namenjala veliko pozornost.

Prejete darove si izkazovala že v osnovni šoli v vasi Tirna. Z velikim navdušenjem, pričakovanji in vztrajnostjo si premagovala dolge in zahtevne pešpote, ob vseh vremenskih neprilikah, do gimnazije v Litiji. Učiteljske v Novem mestu si zaključila z odliko ter navdušeno pričakovala začetek svojega zelenega poslanstva. Veliko sta ti pomenila povezanost in prijateljstvo s sošolci in to si ohranjala z vsakoletnimi prijetnimi druženji, namenjenimi tudi izmenjavi strokovnih izkušenj, vprašanj in nasvetov.

Zahvalo za iskrena prijateljstva so ti izrekli sošolci ob odprtem grobu in nam slikovito predstavili tvoj osebnostni lik.

Svoje bistrosti in mnogoterih darov nisi bogatila z vključevanjem v nadaljnji redni študij, saj so ti bili zaupani učenci v podružnični šoli v Šentlambertu nad Zagorjem ob Savi. Bili so velik izziv in veselje ob preverjanju naučene teorije v praksi. Potrebna dodatna znanja si pridobivala in poglobljala z vključevanjem v seminarje in druge oblike dela doma in v tujini ter pridobljeno premišljeno vključevala v specifični organizaciji vodenja pouka. Spodbujanje učencev za doseg želenih ciljev ti je bil vsakodnevni izziv in potrditev za uspešno izbrane metode ter njihovo in tudi osebno zadovoljstvo.

Z možem Janezom sta bila usklajen tandem pri prepoznavanju potreb, različnih sposobnosti in temperamentov učencev ter pričakanj njihovih staršev. Vajino ustvarjalno in uspešno sodelovanje z vsemi deležniki in vodenje šole je hitro odmevalo tudi v dolini. Otroci, ki so potrebovali drugačen način dela, so bili po izrecni prošnji staršev prešolani iz mestne v vaško šolo. Prijetno in odmevno je bilo tudi večletno druženje v organiziranem programu šole za starše. Ob dejavnih oblikah in izraženih potrebah so starši prepoznavali svoje vzgojne načine in tudi spremembe svojega vzgojnega delovanja. Navdušenje nad poklicnim delom

in spontanem življenjskim pristopom je omogočilo neprisiljeno vzgajanje celotnega okolja za trajne življenjske vrednote. Vsega tega sta bila deležna tudi sinova Marko in Blaž ter vajine naslednice vodenja pouka.

Pomemben je bil prispevek učencev šole na razstavi slovenskih podružničnih šol leta 1991 na GR, ki je bil obogaten z upravičenim priznanjem o *zgodnem delu podružničnih šol Slovenije*.

Veliko energije je bilo potrebne, kljub doseženim rezultatom in zglednemu povezovanju z okoljem, da šola ni prenehala z delovanjem zaradi finančnih obveznosti ustanovitelja. Ohranitev šole je bila velika nagrada za vaščane in vaju, saj sta za kraj izpolnila pomemben pogoj njegovega napredka.

Želja vedeti, znati, uporabiti in dajati več te je navdušila tudi za izmenjavo slovenskih in švicarskih učiteljev. Možnost spoznavanja poklicnih kolegov, raznolikosti dežel, predvsem pa podobnosti pri težnji za napredek učencev, za zadovoljstvo staršev so poglobljale tvojo ljubezen do maternega jezika, domovine in tudi spoštovanje druge kulture, kar obojestransko bogati. Strokovna in družabna druženja so prerasla v trajna prijateljstva in izmenjave obiskov.

Del utrinkov strokovne izmenjave učiteljev obeh držav v šolskem letu 1997/98 je bil predstavljen v slovenskem jeziku (zate izjemni vrednoti, ki si jo privzgajala tudi učencem) v brošuri *Tudi to je Švica*.

Narava v jeseni, bogata z mnogimi darovi, je simbolno povezana tudi z upokojitvijo pedagoških delavcev. To tvoje obdobje, začeto pred dvema desetletjema, je zaznamovano z bogastvom dragocenih izkušenj, pomoči sočloveku, svetovanjem, spoštovanjem različnosti, z doživljanjem lepote narave, življenja. Skupaj z možem Janezom si po upokojitvi z enakim žarom delovala z drugo skupino, a podobnimi cilji – nuditi pomoč, sodelovati, se vedno znova učiti, se podarjati kot prostovoljka. Navdušujoče in zanimivo je bilo večletno sodelovanje z *Inštitutom Antona Trstenjaka* v programu *Prostovoljska slovenska zveza za kakovostno staranje* ter v okviru društva *Srečno Zagorje*, ki je sledilo istemu cilju. Vodila sta tudi skupino za delo s starejšimi in jo poimenovala *Korenine v Šentlambertu*, kasneje pa še *Dišeči volčini* v rodni Tirni. Člani skupin so ob prijetnih druženjih odkrivali svoje speče talente in ob miselnih, družabnih igrah prebujali možgane. Prepoznavali in doživljali so svoja čustva in življenjsko moč ter usvajali tudi znanje za vsakdanje potrebe. V tem obdobju si v reviji *Kakovostna starost* objavljala tudi zanimive članke, povezane z delom s starejšimi. Zadnjega si naslovlila *Dober sosed je najboljša zlahta*.

Čut za sočloveka v stiski sta z Janezom izkazovala tudi ob hudo bolni prijateljici in ji v lastnem domu nudila vso potrebno podporo. Močno so vaju nagovorili begunci, ki so nemočni in izčrpani iskali drugačno življenje in del begunstva prijetno preživljali tudi v vajini družini.

Huda bolečina ti je začela jemati življenjsko moč ob bolezni in smrti moža Janeza, vendar si z močno voljo nadaljevala delo s skupinami vse do začetka lastne bolezni, ki je bila močnejša od tebe.

Danes je vaš dom spremenjen v bogato slikovno galerijo, ki si jo ustvarjala po upokojitvi. Delček časa si namenjala ustvarjalne-

foto: arhiv BP

mu slikanju ob doživljanju lepote narave in vsega lepega v letnih časih. S čopiči in barvami si doživeto prenašala na platno in čudovite stvaritve tudi podarjala.

Tvoje življenje je bilo izpolnjeno z napovedjo rojenic in tudi ob slovesu so ostale tvoje roke odprte za potrebe drugih v želji: »Hvala vsem, ki boste namesto sveč in cvetja meni, vaš morebitni prispevek namenili *Zvezi prijateljev mladine Slovenije*. Omočil bo delček sreče in veselja kateremu od mnogih potrebnih otrok, mladostnikov.«

Tvoje zemeljsko slovo je, draga Boža, za nas, ki smo te osebno dobro poznali in tudi strokovno veliko sodelovali, spodbuda in obveza, da sledimo tvoji poti in prispevamo, da bo mladost sedanjih otrok varnejša in lepša, njihova srednja leta ustvarjalna in zadovoljna, starost pa spokojno bogata!